

Joanna Wiszniewicz

"W poszukiwaniu formuły gatunkowej eseju", Alicja Witkowska, "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie" z.72, Prace Historycznoliterackie VIII, Kraków 1980 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 27/3-4 (93-94), 374

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WITKOWSKA Alicja: W poszukiwaniu formuły gatunkowej eseju. "Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie". Prace Historycznoliterackie. VIII. Kraków 1980 z. 72 s. 113-128.

Po dłuższym wywodzie, uzasadniającym konieczność ustalenia wyznaczników gatunkowych eseju, autorka proponuje uznać za takie: 1. specyfikę materii literackiej eseju; jest nią świat myśli i przeżyć narratora; 2. brak fikcji literackiej; 3. równowagę między funkcją poznawczą i walorami artystycznymi tekstu. Liczba owych stałych wyznaczników jest stosunkowo niewielka i stąd - jak twierdzi autorka - zdaje się płynąć siła i ekspansywność eseju - gatunku dającego twórcy swobodę wyboru i nieograniczone możliwości.

BP/93-94/168

J.W.

WOŹNY Aleksander: Podsystemy paralingwistyczne organizujące komunikowanie się bohaterów w opowiadaniach Gogola. "Pamiętnik Literacki" 1983 z. 4 s. 161-183.

Analiza funkcji składników paralingwistycznych, którymi posługują się w swych komunikacyjnych kontaktach bohaterowie opowiadań Gogola (chodzi tu m.in. o pewne specyficzne realia sytuacyjne, w których przebiega mówienie, o mimikę i gesty, towarzyszące tej czynności, o defekty mowy itp.). Analiza opiera się głównie na charakterystykach zachowań komunikacyjnych bohaterów, zawartych w wypowiedziach narratora o nich. Autor skłania się do przekonania, że tego rodzaju charakterystyki, uwzględniające nie w pełni "językowe" jakości mówienia, decydują m.in. o znaczeniach replik w dialogach bohaterów, modyfikują ich sensy "czysto językowe". Zdarza się, że te nie "czysto" językowe systemy w czasie kontaktów komunikacyjnych usamodzielniają się i pełnią rolę samoistnych kodów.

BP/93-94/169

E.Sz.-M.